

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές.

Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A.1.

Σύμφωνα με το κείμενο, το νοσηρό περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνει ένα παιδί συντελεί στο να εκδηλώσει παραβατική συμπεριφορά. Επιπλέον, η ενδοοικογενειακή βία είναι ένας σημαντικός παράγοντας, αφού ο έφηβος αναπαράγει το πρότυπο αυτό. Άλλοι λόγοι σύμφωνα με το κείμενο μπορεί να είναι η προσπάθεια του εφήβου να τραβήξει την προσοχή, ή η αδυναμία των γονέων να θέσουν όρια. Ωστόσο, η ευθύνη δεν βαραίνει πάντα το οικογενειακό περιβάλλον αλλά παίζουν ρόλο και άλλοι παράγοντες.

A.2. α)

έλλειψη: πληρότητα

συχνές: σπάνιες

μεγαλύτερες : μικρότερες

ίδια : διαφορετικά

πολύπλοκη: απλή

καλύτερο: χειρότερο

β)

Γι' αυτό το λόγο : Αποτέλεσμα

όμως : Αντίθεση

ενώ: Εναντίωση

Εντούτοις: Αντίθεση

A3. (Μονάδες 25)**Η ΕΞΑΡΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΒΙΑΣ**

Πληθαίνουν τον τελευταίο καιρό τα φαινόμενα της νεανικής βίας και παραβατικότητας στη χώρα μας (ξυλοδαρμοί, συμμορίες ανηλίκων, σχολικός εκφοβισμός κλπ), κι αυτό είναι ένα γεγονός που πρέπει να μας προβληματίσει όλους. Κάνοντας λόγο για τα αίτια αυτής της έξαρσης συνήθως επιμένουμε στην επίρριψη ευθυνών μόνο στο άτομο, παραβλέποντας τις γενικότερες κοινωνικές συνθήκες που διαμορφώνουν της συμπεριφορά του.

Έξυπνα και Εύκολα!

Τα παιδιά που μεγαλώνουν σε κλίμα ενδοοικογενειακής βίας ενδεχομένως να έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να προβούν σε παραβατικές συμπεριφορές, όπως και τα παιδιά που έχουν κακοποιηθεί. Έτσι λοιπόν, είναι πιο εύκολο να αναπαράγουν τα ίδια μοντέλα συμπεριφοράς, ως φυσιολογική οδό για την επίλυση των διαφορών.

Ωστόσο μερίδιο ευθύνης στην παραβατικότητα των νέων έχει και το εκάστοτε σχολικό περιβάλλον. Παρατηρούμε πολύ συχνά τέτοιες συμπεριφορές να συγκαλύπτονται συνήθως κατόπιν της επέμβασης των γονιών. Επομένως όταν βασιλεύει η ατιμωρησία και η υπερβολική επιείκεια τα φαινόμενα ολοένα και γιγαντώνονται.

Ως λύση στο πρόβλημα θα ήταν μία ολοκληρωμένη ανθρωπιστική και δημιουργική παιδεία που θα μετέδιδε τις αρχές του ανθρωπισμού βιωματικά θα αποτελούσε όπλο ενάντια στην παραβατικότητα των νέων.

Εφόσον οι εκπαιδευτικοί είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα ψυχικής υγείας των εφήβων και υπάρχουν και εξειδικευμένοι ψυχολόγοι στα σχολεία για να ενισχύουν και βοηθούν το έργο των εκπαιδευτικών, το σχολείο μπορεί να βοηθήσει ή έστω να προλάβει την εκδήλωση ακραίων παραβατικών συμπεριφορών.

Εν κατακλείδι, μπορούμε να πούμε ότι η παραβατικότητα είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο με βαθιές ρίζες που φτάνουν σε κοινωνικό επίπεδο. Μόνο μέσα από συντονισμένες προσπάθειες της Πολιτείας, μέσα από την παιδεία, αλλά και την οικογένεια μπορούν να αντιμετωπιστούν τα αίτια και δοθεί ουσιαστική και όχι ε[πιφανειακή λύση.

Σε περίπτωση διαφωνίας:

Ο/Η μαθητής /-τρια μπορεί να αναφέρει πως, σε καμία περίπτωση, το σχολείο δεν επαρκεί για την πρόληψη ή εξάλειψη της παραβατικής συμπεριφοράς των εφήβων. Χρειάζεται αρωγή από το Κράτος, ώστε να δημιουργηθούν περισσότερα Κέντρα Ψυχικής Υγείας του παιδιού και του εφήβου, όπου εξειδικευμένο προσωπικό θα ασχολείται με τη συμπεριφορά κάθε νέου. Αυτά τα Κέντρα, αλλά και άλλες δημόσιες δομές, σε συνεργασία με τους γονείς, θα αντιμετωπίσουν πιο ικανοποιητικά τα εφηβικά προβλήματα.

B.1. Τα βασικά πρόσωπα του αποσπάσματος είναι η πρωταγωνίστρια της οποίας το όνομα δεν αναφέρεται, ο Δημήτρης και ένα ψάρι. Η πρωταγωνίστρια κινδυνεύει να πνιγεί όταν ο Δημήτρης πιέζει με το χέρι του το σώμα της μέσα στο νερό. Σκέφτεται ότι μέσα στον βυθό ακόμη και να φωνάξει δεν θα ακουστεί η φωνή της και έχει αποδεχτεί τον επερχόμενο θάνατο, όταν ένα ψάρι -ίσως μέσω της στη φαντασίας της- κάνει την εμφάνισή του. Προστάζει τον Δημήτρη να την αφήσει και της δίνει τη δύναμη να πεταχτεί έξω από το νερό και να σωθεί.

B.2. α) Στο απόσπασμα έχουμε δύο προσωποποιήσεις. Η πρώτη είναι το ψάρι που βοηθάει την ηρωίδα να σωθεί μέσα από το νερό, και η δεύτερη ο ήλιος, που επίσης σύμφωνα με την ηρωίδα, είναι αυτός που έστειλε το ψάρι γιατί την λυπήθηκε. Η προσωποποιήσεις αυτές δίνουν ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο και επιπλέον λειτουργούν ως πηγή δύναμης για

Έξυπνα και Εύκολα!

την πρωταγωνίστρια. Η ίδια, έχει βρει διέξοδο στη φύση και στα πλάσματα που ζουν σ' αυτή προκειμένου να παίρνει θάρρος και να αντιμετωπίζει τις δύσκολες καταστάσεις και τους κινδύνους.

β) Στο κείμενο αυτό τα γεγονότα αφηγείται η πρωταγωνίστρια (“Ήξερα ότι σε λίγο θα πέθαινα”) . Έχουμε δηλαδή ομοδιηγητική αφηγήτρια με εσωτερική εστίαση, καθώς αυτά που μας παραθέτει είναι τα δικά της συναισθήματα, όπως αυτά διαμορφώνονται στη ροή της ιστορίας. Ο συγγραφέας με την επιλογή αυτή μας δίνει τα δρώμενα μέσα από τη ματιά ενός μόνο προσώπου, καταγράφοντας τον εσωτερικό κόσμο και τις βαθύτερες σκέψεις του για τα όσα βιώνει εκείνη τη στιγμή (“Κι ήμουν σίγουρη πως το ψάρι εκείνο το είχε στείλει ο ήλιος που με λυπήθηκε...”) . Έτσι ως αναγνώστες ερχόμαστε πιο κοντά στο συναισθηματικό κόσμο της ηρωίδας, αφού η πραγματικότητα καταγράφεται μέσα από τη δική της ματιά.

B3. (Μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Η αφηγήτρια βίωσε ένα περιστατικό βίας από ένα συνομήλικό αγόρι. Ένωσε πανικό, εφόσον δεν μπορούσε να φωνάξει κάτω από το νερό (μόνο που η φωνή του ακούγεται ...των ναυαγίων), σκεφτόταν πως θα πεθάνει (Ήξερα ότι σε λίγο θα πέθαινα, ... σαν σταγόνα) και αυτό της προκαλούσε τρόμο. Ένωσε οίκτο για τον εαυτό της και αυτό που της συνέβη. (Κι ήμουν σίγουρη ...σαν φίλη του). Τέλος, ντράπηκε να πει την αλήθεια στον πατέρα της, φοβούμενη μήπως ήταν ένα περιστατικό που δημιούργησε το μυαλό της (Κι εγώ τότε ντράπηκα ... του μυαλού μου). Η πραγματικότητα είναι ότι οι έφηβοι της σύγχρονης εποχής βιώνουν περιστατικά βίας στην καθημερινότητά τους, αφού οι παραβάτες έχουν πολλές φορές τη συγκάλυψη του σχολείου και μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον επικρατεί η υπερβολική επιείκεια και η ασυδοσία.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2023

Αγαπημένε μου μπαμπά,

Σου γράφω αυτή την επιστολή γιατί ήρθε η ώρα να σου πω όλα αυτά που δίστασα να σου πω εκείνο το καλοκαίρι πριν μερικά χρόνια. Τότε που ο Δημήτρης έφυγε γιατί έκανε κακό παιχνίδι με ένα αγόρι στη γειτονιά του, όπως είχα ακούσει να λένε οι μεγάλοι.

Κάποια μέρα κατά τη διάρκεια ενός μπάνιου λοιπόν, στη θάλασσα φοβήθηκα τον Δημήτρη. Ξαφνικά πίεσε με το δυνατό του χέρι το κεφάλι μου μέσα στο νερό και το κράτησε εκεί για μερικά δευτερόλεπτα. Τρόμαξα και νόμιζα ότι πεθαίνω. Κάποια στιγμή ένοιωσα να παραιτούμαι αλλά βρήκα τη δύναμη και βγήκα από το νερό. Δεν σου είπα ποτέ τίποτα γιατί πίστεψα πως ίσως ήταν φαντασίες του μυαλού μου και ντράπηκα. Δεν ήξερα πώς θα το πάρετε. Εκείνα τα βασανιστικά δευτερόλεπτα όμως που μου φάνηκαν αιώνες, ήταν ικανά για να με κάνουν να φοβάμαι τη νερό σε όλη μου τη ζωή.

Έξυπνα και Εύκολα!

Με αγάπη

Η κόρη σου

Έξυπνα και Εύκολα!

www.arnos.gr info@arnos.gr Επμέλεια: Μήσιου Ιωάννα

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Ως προς την επικοινωνιακή περίσταση (επιστολή) λαμβάνουμε υπόψη τα παρακάτω:

- **Δομή:** Τοποχρονικός προσδιορισμός (χωροχρονικό πλαίσιο αναφοράς), ανάλογη προσφώνηση και αποφώνηση.
- **Ύφος λόγου:** φιλικό, οικείο.
- **Γλώσσα:** Προτιμάται η απλή - καθημερινή γλώσσα. Μπορεί, επίσης, να χρησιμοποιηθεί και μια μικτή γλώσσα (αναφορική και συγκινησιακή), για να τονιστεί αφενός η σοβαρότητα του ζητήματος και αφετέρου ο οικείος τόνος που χαρακτηρίζει μια φιλική επιστολή.
- Εναλλαγή των προσώπων, για να αποδοθεί ο χαρακτήρας του συγκεκριμένου κειμενικού είδους και να αναδειχτεί ο φιλικός τόνος, η πειστικότητα, η χρήση των κατάλληλων εκφραστικών μέσων κλπ.
- **Σκοπός:** η εκμυστήρευση / έκφραση κάποιων ατομικών συναισθημάτων - στοχασμών / σκέψεων - επιθυμιών του προσώπου που γράφει την επιστολή.

Έξυπνα και Εύκολα!

